

Farské zvesti

Časopis Gréckokatolíckej farnosti
Zosnutia Presvätej Bohorodičky
v Humennom

Ročník: 16. Rok: 2023 Číslo: 17.

Vydané pre vnútornú potrebu farnosti

Bez odpustenia niet nádeje (z myšlienok pápeža Františka)

„Pane, koľko ráz mám odpustiť svojmu bratovi, keď sa proti mne prehreší? Azda sedem ráz?“ (Mt 18, 21)

Sedem je v Biblii číslo, ktoré označuje plnosť, a tak je Peter v predpokladoch svojej otázky veľmi veľkorysý. Ježiš však ide ďalej a odpovedá mu: „Hovorím ti: Nie sedem ráz, ale sedemdesiatsedem ráz“ (Mt 18, 22). Hovorí mu, teda, že keď sa odpúšťa, nekalkuluje sa, ale je dobré odpúšťať všetko a vždy!

Presne tak, ako to robí Boh s nami a ako sú povolání robiť tí, ktorí vysluhujú Božie odpustenie: odpúšťať vždy. Kňazom, spovedníkom hovorím často: vždy odpúšťajte tak, ako odpúšťa Boh.

Ježiš potom túto skutočnosť opísal podobnosťou, ktoré súvisí s číslami. Istý

kráľ po prosbe odpúšťa sluhovi dlh vo výške 10 tis. talentov: ide o prehnanú, obrovskú hodnotu, ktorá sa pohybuje od 200 do 500 ton striebra, je to prehnané. Bol to dlh, ktorý sa nedal vyrovať ani celoživotnou prácou: a predsa ten pán, ktorý nám pripomína Boha Otca, ho odpúšťa z číreho „súcitú“ (porov. Mt 18, 27). Také je Božie srdce: vždy odpúšťa, pretože Boh je súcitný. Nezabúdajme, aký je Boh: je blízky, súcitný a nežný; taký je Boží spôsob bytia.

Potom však tento sluha, ktorému bol dlh odpustený, neprejavuje milosrdenstvo voči spolusluhovi, ktorý mu dlhuje 100 denárov. Aj to je značná suma, ktorá sa rovná asi trojmesačnej mzde - akoby chcel povedať, že vzájomné odpustenie niečo

stojí! - ale vôbec sa nedá porovnať s predchádzajúcim číslom, s tým, ktoré pán odpustil.

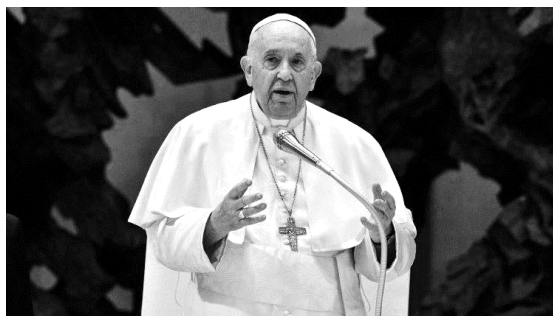
Ježišovo posolstvo je jasné: Boh odpúšťa nevyčísľiteľným spôsobom, presahujúcim každú mieru. On je taký, koná z lásky a nezištne.

Boh sa nedá kúpiť, Boh je zadarmo, je celý bezodplatný. Nemôžeme sa mu odplatiť, ale keď odpúšťame svojmu bratovi alebo sestre,

napodobňujeme ho. Odpustenie teda nie je dobrý skutok, ktorý človek môže urobiť alebo neurobiť: odpustenie je základná podmienka pre kresťanov. Každému z nás je v skutočnosti „odpustené“: nezabudnime na to, bolo nám odpustené.

Boh za nás dal svoj život a my mu nijako nemôžeme vynahradiť jeho milosrdenstvo, ktoré nikdy neodstraňuje zo svojho srdca. Avšak tým, že odpovedáme na jeho nezištnosť, teda tým, že si navzájom odpúšťame, môžeme o ňom vydávať svedectvo a rozsievať okolo seba nový život. Lebo bez odpustenia niet nádeje, bez odpustenia

niet pokoja. Odpustenie je kyslík, ktorý čistí vzduch znečistený nenávisťou, odpustenie je protilátka, ktorá lieči jed zášti, je to cesta, ako zneškodniť hnev a vyliečiť toľko chorôb srdca, ktoré zamorujú spoločnosť.

Pýtajme sa teda: Verím, že som od Boha dostal dar nesmierneho odpustenia? Cítim radosť z toho, že viem, že On je vždy

pripravený odpustiť mi, keď padnem, aj keď iní neodpustia, aj keď ani ja sám si nedokážem odpustiť? On odpúšťa, verím, že On odpúšťa? A potom: dokážem ja na oplátku odpustiť tým, ktorí mi ublížili? V tejto súvislosti by som vám chcel navrhnúť malé cvičenie: skúsme si teraz každý z nás spomenúť na človeka, ktorý nám ublížil, a poprosme Pána o silu odpustiť mu. A odpusťme mu z lásky k Pánovi: bratia a sestry, prospeje nám to, vráti nám to pokoj do srdca.

Mária, Matka milosrdenstva, nech nám pomáha prijímať Božiu milosť a odpúšťať si navzájom.

**„Ak je niekto pripravený odpúšťať aj neodpustiteľné,
vtedy je najbližšie k Božej láske.“**

(Gertrud von Le Fort)

Presvätá Bohorodička Ochrankyňa

(Liturgický kalendár - 1. október)

Sviatok Presvätej Bohorodičky Ochrankyne nepatrí k dvanástim veľkým sviatkom liturgického roku, keďže byzantský obrad vo svojich bohoslužbách vyzdvihuje tri najkrajšie privilégia Bohorodičky:

- materstvo,
- panenstvo,
- sprostredkovanie milostí pred Bohom.

Jej výsada prostredníčky (zástupníčky) pred Bohom je hlboko vtlačená do povedomia veriaceho človeka.

Sviatok Presvätej Bohorodičky Ochrankyne (Pokrov) je príležitosťou, aby veriaci človek prejavil Presvätej Bohorodičke svoju lásku a vďačnosť; je tiež dňom radostnej oslavy a zvelebovania jej ochrany a zástupníctva.

Základom sviatku je udalosť zo začiatku 10. storočia. Vtedy bol Carihrad obliehaný Arabmi. Veriaci sa zišli k modlitbám v chráme presvätej Bohorodičky vo Vlacherne, kde sa uchovávalo jej rúcho, plášť a pás. Medzi modliacimi sa bol aj sv. Andrej a jeho učeník Epifánus.

Svätý Andrej (sv. Andrej, Christa radi jurodivyj – jeho spomienka je hneď v nasledujúci deň 2. októbra) počas modlitby pozdvihol oči k nebu a tu nad svätými dverami uvidel Presvätú Bohorodičku, ktorú sprevádzali apoštol Ján, sv. Ján Krstiteľ a nespočetný zástup veriacich. Mária prichádza do svätyne a dlho sa na kolenách modlí. Potom vstala, sňala z hlavy šatku (závoj – pokrov - omofor) a široko ju rozprestrela nad prítomným ľudom v chráme. Videnie zrazu zmizlo. Sv. Andrej a Epifan, ktorí mali toto videnie, pochopili, že Presvätá Bohorodička sa zjavila, aby zachránila mesto. Správa o zjavení sa bleskurýchlo rozšírila po celom meste. Útočníci sa stiahli. Mesto bolo zachránené.

Podľa tejto šatky - pokrovu - bol pomenovaný aj názov sviatku. Pokrov (šatka) sa stal symbolom ochrany a príhovoru (zástupníctva) Presvätej Bohorodičky. Tento výjav bol chápaný tak, že Bohorodička berie pod svoju ochranu mesto i svoj ľud.

Sú však aj mienky niektorých historikov (je to ale menšina v porovnaní s prvou verziou), ktorí tú istú udalosť

umiestnili do 5. storočia, za panovania cisára Leva I., zvaného Múdry.

Sviatok Presvätej Bohorodičky Ochrankyne bol zo začiatku iba sviatkom miestnej cirkvi, ba dokonca po páde Carihradu v roku 1453 ho prestali sláviť. Nie sú jasné svedectvá o tom, prečo práve 1. október je dňom Presvätej Bohorodičky Ochrankyne. Niektorí autori to viažu na osobu Romana Sladkopevca, ktorého spomienka je takisto 1. októbra a ktorý

zložil množstvo piesní k úcte Presvätej Bohorodičky.

Tento sviatok nie je iba o jednom zázraku Bohorodičky, keď ochránila konštantínopolský národ od záhuby. Je to o všetkých zázrakoch, ktoré vykonala a ešte aj vykoná. Veríme, že Panna Mária chráni aj našu zem. Táto ochrana je štítom pred útokom zlých duchov, pred nešťastím a pomocou pri zbožných skutkoch i v kresťanskom živote.

Život s Presvätou Bohorodičkou (príbehy pre potešenie duše)

Problémy do rúk Panny Márie

Taliansky sochár Buonarroti Michelangelo (1475-1564) vtesal do dlane svojej svetoznámej Piety – Sedembolestnej Panny Márie – iniciálky svojho mena. Akoby do tej dlane bol vložil seba, svoje problémy a svoj život.

Tento geniálny umelec vedel, prečo tak robí... Nezabudnime na to ani my. Panna Mária nie je všemohúca, ale mocná svojím príhovorom u Boha.

Ruženec – cesta do neba

Michelangelo, ako maliar, na maľbe Posledného súdu namaloval dvoch ľudí, ako sa svätým ružencom ťahajú hore do neba.

Horlivá modlitba sv. ruženca nám dáva nádej, že tak ako vo svojom živote

nasledujeme Pána Ježiša a Pannu Máriu, tak budeme po svojej smrti s nimi aj oslávení.

Bola to Panna Mária

Hans Frank, zlovestný generálny guvernér nacistického Nemecka v Poľsku počas druhej svetovej vojny, si 2. marca 1940 napísal do denníka: „Keď v Poľsku zhasli všetky svetlá, predsa ešte dve ostali: Svätá z Čenstochovej a cirkev.“

Lepšiu charakteristiku tejto krajiny v jednom z najtemnejších jej dejín by nebol dal ani biskup. Ktovie, či to neboli práve tieto dve svetlá, ktoré tomuto vojnovému zločincovi zasvietili počas čakania na popravu. Podľa hodnoverných správ sa pred smrťou vo väzení obrátil a zomrel ako veľký kajúcnik.

Liturgický program

Liturgický program po 17. nedeli po Päťdesiatnici

od 25.09. do 01.10. 2023

Pondelok 25.09.	Prepodobná matka Eufrozína	06:30 sv. lit. (csl.) * Michal, Gaľa
		18:00 sv. lit. (slov.) 1. † Anna, Ján 2. † Eduard, Anton, Miroslav a ostat. z rodiny
Utorok 26.09.	Odchod do večnosti sv. apoštola a evanjelistu Jána Teológa	06:30 sv. lit. (csl.) * Lukáš, Lenka
		18:00 sv. lit. (slov.) 1. * Anna, Štefan 2. * Ján, Michal, Ján, Mária, Božena
Streda 27.09.	Sv. muč. Kallistrat a spol.	06:30 sv. lit. (csl.) * Viera
		18:00 sv. lit. (slov.) 1. † Andrej (panychída) 2. † Mária, Juraj, Jozef, Juraj, Terézia...
Štvrtok 28.09.	Prepodobný otec a vyznávač Charitón	06:30 sv. lit. (csl.) † Daniel
		18:00 sv. lit. (slov.) 1. * Margaréta s rod. 2. * Veronika, Lukáš, Patrícia, Milan, Oliver
Piatok 29.09.	Prep. otec Kyriak Pustovník zdžanlivosť od mäsa	06:30 sv. lit. (csl.) † Michal
		18:00 sv. lit. (slov.) 1. † Michal 2. † Helena, Michal
Sobota 30.09.	Sv. hieromučeník Gregor, biskup Veľkého Arménska	07:00 sv. lit. (csl.) † z rod. Čvirkovej a Gavulovej
		18:00 sv. lit. (slov.) † Anna, Vasil', Michal...
Nedeľa 01.10.	18. nedeľa po Päťdesiatnici Presvätá Bohorodička Ochrankyňa hl. 8 mirovanie	07:30 sv. lit. (slov.) * Štefan, Helena, Ivan, Adriána, Ivan, Dávid, Lucia
		09:00 sv. lit. (csl.) * za farnosť
		11:00 sv. lit. (slov.) * sr. Simeona
		17:15 Večiereň
		18:00 sv. lit. (slov.) * Emil, Tatiana, Erika

Liturgický program

Liturgický program po 18. nedeli po Päťdesiatnici od 02.10. do 08.10. 2023

Pondelok 02.10.	Sv. muč. Justína	06:30 sv. lit. (csl.) * <i>Božena, Peter, Alex</i>
		18:00 sv. lit. (slov.) 1. † Anna 2. † Juraj, Mária
Utorok 03.10.	Sv. hieromučeník Dionýz Areopagita	06:30 sv. lit. (csl.) † <i>Michal, Vasil', František</i>
		18:00 sv. lit. (slov.) † <i>Mária, Ján, Štefan...</i>
Streda 04.10.	Sv. hieromuč. Hierotej, aténsky biskup	06:30 sv. lit. (csl.) † <i>Helena, František</i>
		18:00 sv. lit. (slov.) * <i>František, Marián s rod.</i>
Štvrtok 05.10.	Sv. muč. Charitína	06:30 sv. lit. (csl.) † <i>Michal, Anna, Ján, Juraj...</i>
		18:00 sv. lit. (slov.) † <i>Mária (panychída)</i>
Piatok 06.10.	Sv. apoštol Tomáš zdžanlivosť od mäsa	06:30 sv. lit. (csl.) * <i>SSR a NSI</i>
		18:00 sv. lit. (slov.) * <i>SSR a NSI</i>
Sobota 07.10.	Sv. muč. Sergej a Bakchus	07:00 sv. lit. (csl.) † <i>z ružencového spoločenstva</i>
		18:00 sv. lit. (slov.) † <i>Michal, Daniela, Anna...</i>
Nedeľa 08.10.	19. nedeľa po Päťdesiatnici Prep. matka Pelágia hl. 2	07:30 sv. lit. (slov.) * <i>Ján, Martin s rod.</i>
		09:00 sv. lit. (csl.) * <i>za farnosť</i>
		11:00 sv. lit. (slov.) * <i>Juraj, Anna</i>
		17:15 Večiereň
		18:00 sv. lit. (slov.) * <i>Pavol, Andrea, Alexandra, Elizabet, Alžbeta</i>

Modlitba Žalmov

(teologický pohľad na modlitbu Žalmov)

Jedna z najpozoruhodnejších kníh Biblie je zbierka 150 modlitieb – kniha Žalmov. Je to súbor modlitieb, na spôsob básní a spevov, ktorých veľká časť pochádza priamo od kráľa Dávida, z ktorého potomstva podľa prisľúbenia sa narodil Kristus v meste Betlehem, odkiaľ pochádzal Dávid.

Ako naznačuje grécky názov *Psalmoi*, spievali sa s hudobným sprievodom (*psallein* zn. hrať na hudobnom nástroji). Mali hlboký súvis s históriou židovského národa, jeho dejinami, v ktorých Boh svoj ľud sprevádzal, i s bohoslužbami v jeruzalemskom chráme.

Sv. Augustín o žalmoch napísal: „*Keď sa žalm modlí, modlite sa i vy, keď plače, plačte i vy, keď sa raduje, radujte sa i vy. Žalmy – to je naše zrkadlo.*“

Kresťanský učiteľ Origenes upozorňoval, že žalmy treba dať do súvislosti s ľudskou dušou, s osudmi sveta, s cestou Cirkvi, s vesmírom, s ľudskými túžbami, bojmi i zápasmi. Žalm ukazuje, čo sa odohráva vo vnútri človeka, ale tiež vo svete, ale aj v božom ľude.

Jeden mních mal videnie, pri ktorom videl čierne vojsko, a on stál oproti nemu s recitáciou žalmov. A sám poznamenal: „*Verte mi, deti moje, nič tak nepopletie, nepodráždi, nerozčúli, nezraní, nezahubí*

a nezarmúti zlých duchov a satana, ktorý proti nám povstane, ako stála modlitba žalmov. Celé Sväté Písmo je ako hovorí apoštol Pavol, nám na poučenie, budovanie, a mnohé iné ciele, ale nič tak netrápi démonov, ako modlitba žalmov.“

V duchovnom a obraznom zmysle dostávajú žalmy svoj význam napriek mnohým historickým a starozákonným vyjadreniam.

Už v Starom zákone sa ľudia modlievali žalmy. V bežnej židovskej a ranokresťanskej reči boli žalmy vždy považované za modlitby. Na ich používanie sa kládol veľký dôraz. Časť žalmov sa používala každý deň, napríklad ako ranné žalmy.

Ježiš Kristus a jeho učeníci ich používali každé ráno. Robili tak podľa zaužívaného zvyku zo synagógy. Podobne robili prví kresťania.

Starí mnísi odriekavali všetkých 150 žalmov denne. Taktiež i pri zomrelých v našich podmienkach bol kedysi zvyk pomodliť sa cez noc pri mŕtvom 150 žalmov, ako najúčinnějšíu modlitbu pre dušu zomrelého

Žalmy sú nesmierne bohaté na námety, sú posvätným textom, inšpirované Svätým Duchom a zostávajú pre nás veľkým sprievodcom modliaceho sa na ceste spásy.

Úmysly modlitby posvätného ruženca

(úmysly na jednotlivé dni v mesiaci október v našej farnosti)

01.10.	Za našu farnosť
02.10.	Za spoločenstvá vo farnosti
03.10.	Za všetkých tých, ktorí nás prosili o modlitby
04.10.	Za našu farnosť
05.10.	Za deti, ktoré sa začínajú pripravovať na Slávnostné sväté prijímanie
06.10.	Za dobrodincov našej farnosti
07.10.	Za všetkých opustených ľudí, aby pocítili lásku v svojom živote
08.10.	Za všetkých ľahostajných vo viere
09.10.	Za pápeža Františka a na jeho úmysly
10.10.	Za otcov biskupov našej Cirkvi
11.10.	Za všetkých kňazov, aby boli príkladom života viery
12.10.	Za bohoslovcov
13.10.	Za obrátenie hriešnikov
14.10.	Za vlažných vo viere
15.10.	Za rehoľníkov a rehoľníčky
16.10.	Za deti našej farnosti
17.10.	Za všetkých rodičov našej farnosti
18.10.	Za mladých farnosti
19.10.	Za našu farnosť
20.10.	Za predstavených našej krajiny
21.10.	Za rodiny našej farnosti, aby boli malými Cirkvami
22.10.	Za všetkých misionárov
23.10.	Za chorých z našej farnosti
24.10.	Za učiteľov a žiakov
25.10.	Za všetky manželstvá farnosti a manželov
26.10.	Za našu farnosť
27.10.	Za všetkých našich zosnutých v pravej viere
28.10.	Za posilnenie v boji proti samote, skleslosti a rezignácii
29.10.	Za pokoj vo svete
30.10.	Za duše v očistci
31.10.	Za všetky nenarodené deti